

Sygn. akt VII U 1311/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:a

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Dominika Kołpa

po rozpoznaniu w dniu 5 stycznia 2017 r. w Warszawie

sprawy A. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania A. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. ,

z dnia 29 kwietnia 2015 r. znak: (...)

1.zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób ,że umarza A. N. należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres 02.2000 , 04.2000 - 01.2004,04.2004 , 06.2004-08.2004 , 10.2004 , 01.2005 w łącznej kwocie 43 360,58 zł (czterdziestu trzech tysięcy trzystu sześćdziesięciu złotych i pięćdziesięciu ośmiu groszy) ,z tytułu :składek -16 748,98 zł ,odsetek – 26 506 zł , kosztów upomnienia 105,60 zł ,na ubezpieczenie zdrowotne – za okres 02.2001-08.2002 ,03.2004 ,06.2004 01.2005 w łącznej kwocie 5044,79 zł (pięciu tysięcy czterdziestu czterech złotych i siedemdziesięciu dziewięciu groszy), w tym z tytułu: składek 1 978,99 zł , odsetek 3013 zł , kosztów upomnienia 52,80 zł , na Fundusz Pracy za okres 04.2000 – 07.2003 , 12.2003 , 01.2005 w łącznej kwocie 3 113,83 zł , (trzech tysięcy stu trzynastu złotych i osiemdziesięciu trzech groszy) w tym z tytułu: składek 1 176,43 zł , odsetek 1867 zł , , kosztów upomnienia 70,40 zł

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz A. N. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

UZASADNIENIE

A. N. w dniu 3 sierpnia 2015 r. wniósł odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 29 kwietnia 2015 r., nr: (...). Odwołujący wniósł o umorzenie należności z tytułu składek społecznych, zdrowotnych i na Fundusz Pracy albo o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 3440/11 do czasu zakończenia postępowania sądowego. Ubezpieczony zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie art. 7, art. 9, art. 77, art. 80 i art. 107 § 3 k.p.a. (k. 2-5 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 września 2015 r. wniósł o jego odrzucenie na podstawie art. 477⁹ § 1 k.p.c., ewentualnie o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ

rentowy wskazał, że odwołujący nie uregulował w wyznaczonym terminie należności niepodlegających umorzeniu, tj. kosztów egzekucyjnych należnych Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Wołominie, P. B.. Odnosząc się do zarzutu naruszenia

art. 7, art. 9 i art. 80 k.p.a. organ rentowy podniósł, że postępowanie było prowadzone zgodnie z obowiązującymi zasadami określonymi w Kodeksie postępowania administracyjnego (k. 17-18 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. N. w dniu 6 lutego 2013 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. o umorzenie nieopłaconych należności

za okres od dnia 1 marca 2002 r. do dnia 31 stycznia 2005 r. na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy, do opłacenia których był zobowiązany z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, którą zawiesił od dnia

1 stycznia 2013 r., a następnie zlikwidował z dniem 5 lutego 2013 r. (k. 1 akt ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał decyzję z dnia

31 grudnia 2013 r., nr: (...) na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność określającą, iż według stanu na dzień 6 lutego 2013 r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

1. ubezpieczenia społeczne za luty 2000 r., od kwietnia 2000 r. do stycznia 2004 r., za kwiecień 2004 r., od czerwca 2004 r. do sierpnia 2004 r., za październik 2004 r. oraz za styczeń 2005 r. w łącznej kwocie 43360,58 złotych, w tym z tytułu składek w wysokości 16748,98 złotych, odsetek w wysokości 26506,00 złotych oraz kosztów upomnienia w wysokości 105,60 złotych;

2. ubezpieczenie zdrowotne od lutego 2001 r. do sierpnia 2002 r., za marzec 2003 r., za czerwiec 2004 r. oraz za styczeń 2005 r. w łącznej kwocie 5044,79 złotych, w tym z tytułu składek w wysokości 1978,99 złotych, odsetek w wysokości 3013,00 złotych oraz kosztów upomnienia w wysokości 52,80 złotych;

3. Fundusz Pracy od kwietnia 2000 r. do lipca 2003 r., za grudzień 2003 r. oraz za styczeń 2005 r. w łącznej kwocie 3113,83 złotych, w tym z tytułu składek w wysokości 1176,43 złotych, odsetek w wysokości 1867,00 złotych oraz kosztów upomnienia w wysokości 70,40 złotych.

Oddział wskazał ponadto, że warunkiem umorzenia jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Podniesiono jednocześnie, że należności z tytułu składek za okres od dnia

1 stycznia 1999 r. nieobjęte postępowaniem o umorzeniu należy uregulować w terminie

12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi

do dnia wpłaty. Organ rentowy podniósł, że decyzja umarzająca należności wydana zostanie, jeżeli odwołujący nie będzie posiadał na dzień jej wydania zaległości, do których przepisy ustawy nie mają zastosowania, tj. za osoby niebędące płatnikami składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. (k. 30-31 akt ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał decyzję z dnia

31 grudnia 2013 r., nr: (...), zgodnie z którą umorzył postępowanie w zakresie umorzenia należności z tytułu składek odwołującego na:

- ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za okres od stycznia 1999 r. do stycznia 2000 r., za marzec 2000 r., od lutego 2004 r. do marca 2004 r., za maj 2004 r., za wrzesień 2004 r. oraz od listopada 2004 r. do grudnia 2004 r.,

- ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 1999 r. do stycznia 2001 r., od września 2002 r. do lutego 2003 r., od kwietnia 2003 r. do maja 2004 r. oraz od lipca 2004 r. do grudnia 2004 r.,

- Fundusz Pracy za okres od stycznia 1999 r. do marca 2000 r., od sierpnia 2003 r. do listopada 2003 r. oraz od stycznia 2004 r. do grudnia 2004 r. (k. 32-33 akt ZUS).

W związku z wnioskiem odwołującego z dnia 11 lutego 2013 r., Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie – P. B. w sprawie o sygn. akt Km 3440/11 wydał postanowienie z dnia 15 lutego 2013 r. zawieszające postępowanie na mocy art. 820 k.p.c. w sprawie egzekucyjnej z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. (k. 45-48 akt ZUS).

Następnie P. B. w dniu 18 lutego 2014 r. w sprawie o sygn. akt Km 3440/11 postanowił z urzędu zwrócić wierzycielowi tytuł wykonawczy oraz na podstawie art. 823 k.p.c. uznał postępowanie egzekucyjne za umorzone z mocy prawa. W uzasadnieniu postanowienia Komornik Sądowy stwierdził, że wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnych do dalszego prowadzenia postępowania i nie złożył wniosku o podjęcie zawieszzonego postępowania (k. 39-44 akt ZUS).

P. B. wydał również postanowienie z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie o sygn. akt Km 3440/11, zgodnie z którym ustalił koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji w sprawie w kwocie: 29,00 złotych za portorię, 19,30 złotych za doręczenie korespondencji, 933,97 złotych za opłatę stosunkową na mocy art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji w wysokości 8% oraz 3939,35 złotych za opłatę stosunkową na mocy art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji w wysokości 5%, co łącznie dało kwotę 4921,62 złotych. Komornik Sądowy obciążył ww. kosztami dłużnika wzywając do ich zapłaty i orzekł o ich zwrocie na rzecz wierzyciela, a także zakończył postępowanie egzekucyjne w sprawie i zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy (k. 49-50 akt ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w oparciu o własne ustalenia wydał zaskarżoną decyzję z dnia 29 kwietnia 2015 r., nr: (...)
na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące działalność gospodarczą. Organ rentowy odmówił umorzenia należności z tytułu składek na:

1. ubezpieczenia społeczne za luty 2000 r., od kwietnia 2000 r. do stycznia 2004 r., za kwiecień 2004 r., od czerwca 2004 r. do sierpnia 2004 r., za październik 2004 r. oraz za styczeń 2005 r. w łącznej kwocie 43360,58 złotych, w tym z tytułu składek w wysokości 16748,98 złotych, odsetek w wysokości 26506,00 złotych oraz kosztów upomnienia w wysokości 105,60 złotych;
2. ubezpieczenie zdrowotne od lutego 2001 r. do sierpnia 2002 r., za marzec 2003 r., za czerwiec 2004 r. oraz za styczeń 2005 r. w łącznej kwocie 5044,79 złotych, w tym z tytułu składek w wysokości 1978,99 złotych, odsetek w wysokości 3013,00 złotych oraz kosztów upomnienia w wysokości 52,80 złotych;
3. Fundusz Pracy od kwietnia 2000 r. do lipca 2003 r., za grudzień 2003 r. oraz za styczeń 2005 r. w łącznej kwocie 3113,83 złotych, w tym z tytułu składek w wysokości 1176,43 złotych, odsetek w wysokości 1867,00 złotych oraz kosztów upomnienia w wysokości 70,40 złotych.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w dniu 8 lutego 2015 r. upłynął odwołującemu termin do opłacenia należności niepodlegających abolicji. Zdaniem organu rentowego zgodnie z pismem z dnia 19 marca 2015

r. ubezpieczony posiadał nieuregulowane koszty egzekucyjne należne Komornikowi Sądowemu działającemu przy Sądzie Rejonowym w Wołominie – P. B. (k. 52-53 akt ZUS).

Postępowanie egzekucyjne w stosunku do odwołującego po okresie roku od zawieszenia zostało umorzone. Kwota zalegająca w depozycie przewyższającą opłatę komorniczą była zwrócona dłużnikowi. Koszty postępowania egzekucyjnego oraz ich wartość została rozliczona. Na dzień 18 lutego 2014 r. w depozycie znajdowała się odpowiednia kwota, która mogła zaspokoić koszty egzekucyjne (zeznania świadka P. B., k. 115-116 a. s.).

W piśmie procesowym z dnia 7 listopada 2016 r. P. B. podniósł, że na dzień 8 lutego 2015 r. brak było nieuiszczonych przez odwołującego kosztów egzekucyjnych. Komornik sądowy wskazał, że kwota zgromadzona w depozycie została zwrócona ubezpieczonemu (k. 125-129 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach rentowych i aktach sprawy. Zdaniem Sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne i tworzą spójny stan faktyczny.

Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. Sąd uznał za wiarygodną również treść zeznań świadka komornika sądowego P. B., albowiem wnioski z nich płynące były logiczne, wiarygodne i wzajemnie się uzupełniały ze zgromadzonymi dokumentami w niniejszej sprawie.

W związku z tym, Sąd uznał materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. N. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 29 kwietnia 2015 r., nr: (...) jest zasadne i podlega uwzględnieniu.

Przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu było ustalenie, czy organ rentowy prawidłowo wydał decyzję w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r., poz. 1551) zwanej dalej „ustawą” mając na uwadze wszystkie okoliczności w niniejszej sprawie.

Art. 1 ust. 1 ustawy stanowi, że na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych:

1) która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z art. 1 ust. 10 ustawy, warunkiem umorzenia należności, o których mowa

w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W myśl art. 1 ust. 6 ustawy umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W rozumieniu art. 1 ust. 8 ustawy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

Sąd zważył, że w niniejszej sprawie organ rentowy wydając decyzję z dnia 31 grudnia 2013 r. prawidłowo określił składki, które miałyby zostać umorzone pod warunkiem opłacenia przez odwołującego składek niepodlegających umorzeniu. Następnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych trafnie określił koszty egzekucyjne, które winny były być opłacone przez ubezpieczonego do dnia 8 lutego 2015 r. Jednakże należy zauważyć, że organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję dokonał nieprawidłowego ustalenia stanu faktycznego, ponieważ niezgodnie z rzeczywistością ustalił, że A. N. posiada nieuregulowane koszty egzekucyjne należne komornikowi sądowemu P. B..

W rozumieniu art. 820 k.p.c., organ egzekucyjny zawiesza postępowanie na wniosek wierzyciela. Na wniosek dłużnika postępowanie ulega zawieszeniu, jeżeli sąd uchylił natychmiastową wykonalność tytułu lub wstrzymał jego wykonanie albo dłużnik złożył zabezpieczenie konieczne według orzeczenia sądowego do zwolnienia go od egzekucji.

W zgodzie z art. 823 k.p.c. obowiązującym w dniu wydania zaskarżonej decyzji, postępowanie egzekucyjne umarzało się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszzonego postępowania. Termin powyższy biegł od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia.

W świetle art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2015 r., poz. 790 j. t.) zwanej dalej „ustawą komorniczą”, w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy komorniczej, w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 k.p.c. komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową

w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania

egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Jak wykazało bowiem postępowanie sądowe, świadek P. B. jednoznacznie zeznał, iż odwołujący na dzień wydania zaskarżonej decyzji przez organ rentowy nie posiadał żadnych kosztów egzekucyjnych. Komornik sądowy w dniu 15 lutego 2013 r. zawiesił postępowanie egzekucyjne na wniosek ubezpieczonego, ponieważ ulokował on kwotę w depozycie sądowym w wysokości 5973,03 złotych. Sąd doszedł do przekonania, że po roku, a więc w dniu 15 lutego 2014 r. nastąpiło umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy prawa, ponieważ wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej

do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszzonego postępowania. Sąd zważył, iż komornik sądowy z kwoty znajdującej się w depozycie sądowym zaspokoił wszystkie koszty egzekucyjne. P. B. pobrał: w stawce 8% kwotę 933,97 złotych na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy komorniczej, w stawce 5% kwotę 3939,35 złotych na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy komorniczej oraz dodatkowo zwrot wydatków gotówkowych na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy komorniczej. Sąd zważył, że pozostała kwotę zalegającą w depozycie sądowym zwrócono ubezpieczonego z uwagi na zaspokojenie wierzyciela. W ocenie Sądu, na dzień 8 lutego 2015 r. odwołujący uiścił wszystkie koszty egzekucyjne, a zatem spełnił on wszystkie przesłanki ustawowe wymagane do umorzenia należności z tytułu nieopłaconych składek za sporny okres objęty zaskarżoną decyzją.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku. Z uwagi na fakt przegrania sprawy przez organ rentowy, Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział

w W. na rzecz A. N. kwotę 180,00 złotych zgodnie z § 12 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat

za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 j. t.).

Zarządzenie: (...)

(...)